

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת תרומה
תשפ"א

 www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת תרומה תשפ"א - סוד המשכן

ערב טוב! חיים טובים! מה שלומכם?

כן, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". מדובר כאן בהתגלות של ה' יתברך בעולם הזה. ה' יתברך ברא את העולם, ומתגלה ומסתתר על פי מעשיהם של בני האדם, של עם ישראל, ושל כלל העולם. מתי שאנשים מתנהגים על פי התורה כראוי – ה' יתברך מתגלה, מתי שהיפך – אז הוא מסתתר. זה נקרא 'גילוי פנים', וזה נקרא 'הסתר פנים'. אנחנו אחר כך נתעמק בזה עוד.

במדבר, אחרי חטא העגל, ו"אין מוקדם ומאוחר בתורה", משה רבנו נצטוו ביום הכפורים על מעשה המשכן. בזה פרשת "תרומה" עוסקת – בהקמת המשכן. בכל מה שצריך בשביל המשכן.

"משכן" – לשון שהשכינה ישוכנת, שורה, נמצאת, מתגלה. אמרנו בשיעורים קודמים שהשכינה היא קצה התגלותו של ה' בעולם. והיא לשון נקבה, זו ה"ה"א האחרונה של שם הוי"ה, ה-ו-ה, ה"ה"א האחרונה. והיא מתגלה בשני אופנים:

או שהיא מתגלה בקודש הקודשים בבית המקדש, או שהיא מתגלה במדבר, במשכן, או באוהל שילה – כשהיה. שלוש דרגות של התגלות.

והיא גם מתגלה לצדיקים, שורה על הצדיקים, מדברת אל הצדיקים. צדיקים גדולים – כמו משה רבנו, אבותינו הקדושים, הבעש"ט הקדוש, וכן הלאה.

אז "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" – יש לזה משמעות של הפשט, שצריך להקים את המשכן לפי כל ההוראות והציוויים שאבא שבשמים ציוה את משה, שאלה ממש דברים מעשיים שצריך לעשות. ויש השראת השכינה על פי התיקון או הקלקול חלילה: אם יש קלקול היא מסתלקת לרקיע השביעי, ואם יש תיקון היא מתגלה. קודם היא מתגלה לנביאים ולצדיקים הגדולים בעלי רוח הקודש, ואחר כך היא גם, בעזרת ה', תתגלה בקרוב לכל העולם, ובית המקדש יִבָּנו מוכן מן השמים בגאולה השלמה.

רבנו האר"י הקדוש מתאר את המצב, את הימדד' של הגילוי פנים. 'מדד גילוי פנים' זה מושג שאני המצאתי לאחרונה. כמו שיש מדד לכל מיני דברים, ליוקר המחיה, אז 'מדד של הגילוי פנים' נמדד לפי מצב הפרצופים. הפרצופים זה מושג קבלי, של הקבלה, שיש קבוצות של ספירות שהן ביחד – זה נקרא פרצוף.

אז יש את הפרצוף של השכינה, ויש של קודשא בריך הוא, שזה הזא"ו של שם ההוי"ה. יש 'אמא עילאה' ו'אבא עילאה'. אחר כך יש 'אריך' ו'עתיק', שזה קוצו של יו"ד. 'אבא' – יו"ד, 'ה"א' – 'אמא עילאה', וא"ו – 'זעיר אנפין', ו'ה"א' התחתונה – זה הנוק' או השכינה.

כשאנחנו אומרים 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה' – אנחנו מתכוונים ליחוד של וא"ו עם ה"א – שיהיה ייחוד. כשיש ייחוד, התחברות, 'ייחוד' זה התחברות – אז השפע יורד. צריך שיהיה מצב מתוקן שהשפע יורד מקוצו של יו"ד שזה ה'כתר', דרך ה'חכמה' שזה ה'יו"ד, דרך ה'ה"א' שזה ה'בינה', דרך הזא"ו שזה ה'תפארת', עד ה'מלכות' שזה ה'ה"א' האחרונה.

לעיתיד לבוא, יהיה יחוד של קודשא בריך ושכינתיה שלא נפסק. כיום יש יחוד של 'אבא ואמא עילאין' שלא נפסק, לכן העולם מתקיים. זה לא משנה אם יש רשעים, או לא – העולם מתקיים, כי יש יחוד שלא תלוי במעשינו, מעשי התחתונים. ויש יחוד של קודשא בריך הוא ושכינתיה שתלוי בנו.

ויש ביחוד הזה כמה דרגות, את זה רציתי להסביר. יש כמה דרגות: אם זה פנים אל פנים – 'זעיר אנפין' ו'נוק'. 'זעיר אנפין' אנחנו אומרים בקיצור ז"א, 'זעיר אנפין'. אם יש יחוד פנים אל פנים, או 'אח' באח' = אחר באחר. האם זה מלוא קומתם או שזה חלק מהקומה? יש בזה שינויים לפי ההתנהגות שלנו.

ככה היה במדבר, במשכן הזה שה' ציוה, צורת המשכן, מידות המשכן, החומרים שמרכיבים את המשכן, הכלים שמשתמשים במשכן, כמו המנורה למשל, ומזבח הזהב. כל מה שה' ציוה זה הכל על פי הסוד. לא סתם הבורא יתברך שמו לעד בחר במידות האלה ובחומרים האלה, כן, זהב, עצי שיטים, עורות תחשים, וכל הדברים האלה.

למה הוא בחר דוקא בהם? ככה קבעה חכמתו העליונה. מה שאנחנו יודעים, שדוקא על ידי שאנחנו מקיימים את המצוה הזו כלשונה, כמו שה' ציוה, להקים את המשכן לפי המידות האלה, בחומרים האלה, בכלים האלה, בסדר הזה, בדיוק בדיוק – אם גם נהיה צדיקים – אז הוא ישכין את שכינתו בתוך המשכן. זה הכלי שבו שורה האור.

למה הכלי הזה? יש על פי הסוד הסברים למה הכלים האלה, למה הצורות האלה, מה התפקיד של כל דבר. גם בזוהר הקדוש וגם בהאר"י הקדוש. ולא הכל מובן היום כי טעמי מצוות עדיין לא התגלו במלואם. מה שאפשר לומר, שכל דבר כזה יש לו השפעה למעלה, בעולמות העליונים – לצורה, למִדָּה, לחומרים, לתפקוד, לזה שיש כהן ולוי וישראל, ראשי תיבות כל"י – כהן, לוי, ישראל, כל זה, זה מדויק מדויק איך שה' יתברך קבע.

אז זה המעשה שאנחנו צריכים לעשות, לפי הציווי, להקים את המשכן במדבר. משה רבנו צריך להקים את המשכן, והוא הצטווה על ידי ה' שכל יהודי גם יתן תרומה, כדי שישתתף עם הדם שלו, עם הכסף שלו, בהקמת המשכן.

הקמת המשכן באה אחרי חטא העגל. בחטא העגל, הערב רב ביקשו מאהרן, שהיה במחנה, שיעשה להם "אלוהים שילכו לפנינו", ואהרן עשה מה שעשה, הוא רצה 'להרויח זמן' כמו שאומרים היום, עד שיבוא משה רבנו, ולא ידע להיזהר ועשה טעות, וקיבל מהמכשפים של הערב רב את הטס שהיה כתוב שמה: "עֲלֵה שׁוֹר", של יוסף הצדיק. יוסף הצדיק, הסמל שלו היה שור. כשהוא זרק את זה לתוך האור יצא העגל הזה, עגל הזהב, להבדיל איך־סוף הבדלות. והעגל הזה היה גם כן אומר: "אני ה' אלוֹקֵיךָ" רחמנא לצלן, כדי להטעות את עם ישראל, בגלל שמות הקודש שהיו בתוך הטס הזה.

בכל מקרה, אחרי הדבר הזה, כשמשה רבנו חוזר למחנה הוא צריך להקים את המשכן. זאת אומרת שאנחנו רואים פה שהרשעים הכי גדולים, הערב רב האלה, שגרמו גם להחטיא את ישראל – גורמים בסופו של דבר שיהיה משכן. זה דבר קשה מה שאני אומר? אני הולך להסביר.

גם ידוע מחכמינו שהרשעים שהיו בזמן הנביאים – הם גרמו לנבואה, על ידי הרשעות שלהם. אבל בהתחלה אמרתי הפוך, שעל ידי הרשעות מסתלקת השכינה ונהיה 'הסתר פנים', ועל ידי הצדיקים יש 'גילוי פנים'. זה הסדר הנכון. אבל כשהרשעים גורמים לרשעות עוד יותר גדולה, שכבר המצב איך אומרים, המצב 'הכי גרוע' – אז ה' יתברך כביכול חייב להתגלות. וזה הסוד, שלפני הגאולה השלמה – "חושך יכסה ארץ", והרשעות מתגברות, ונראה כביכול הסטרא אחרא מצליחה, והולכת חלילה מ"חיל אל חיל", והקדושה, ההיפך – "האמת תהיה נעדרת". וכל הצרות הצרורות של החושך הקשה הרוחני שיש בזמן הזה של חבלי משיח – זה בעצם יגרום להתגלותו יתברך, כמו שאומרים: "עד כאן!".

נניח, ניתן דוגמא כדי לשכך את האוזן: יש את אבא בבית, ויש את הילדים. הילדים משחקים. אם הילדים משחקים, עושים קצת בלאגן – לא נורא, הוא נותן להם לשחק. אם זה כבר מתחיל להיות יותר מדי – אז הוא נכנס לחדר, אומר להם: "נו נו נו, תפסיקו", עושה להם איזו הפרדה, עושה איזה משהו, אחר כך הוא יוצא. אבל אם כבר הם מתחילים ממש לעשות דברים מסוכנים מאוד – אז הוא נכנס וזהו זה, נגמר הסיפור, "אני פה ועכשיו אתם לא משחקים!" זה סוף התיקון, זו הגאולה השלמה – שה' יתגלה ונגמרת הבחירה. עכשיו זה הזמן שעושים את ה'בלאגן' – זה ה'ילדים משחקים'. הילדים זה בני האדם שעושים, כל אחד חושב שהוא מלך העולם, יכול לעשות מה שהוא רוצה, הוא מנהל את העולם.

אז יוצא שבאופן הרגיל הצדיקים גורמים להשראת השכינה, אבל אם יש מצב שהרשעים מתגברים על הצדיקים, הכח של הרשעים יותר גדול חלילה מהכח של הצדיקים, אז או שיבואו נביאים, כמו שהיה בבית ראשון, שבאים להוכיח ולהזהיר כדי להציל – זה לא עזר, אז נחרב הבית וקיבלנו עונש חבל על הזמן – בית ראשון, בית שני, גלות אלפיים שנה, אז זה 'הסתר פנים' קשה. אבל בסוף בסוף כשהרשעות מתגברות רחמנא לצלן – זה גורם לזה שאבא שבשמים אומר: די! "קץ שם לחושך". "קץ שם לחושך".

אם כן, המשכן – המטרה שלו – התגלות של ה' יתברך. ההתגלות של ה' יתברך על ידי השראת השכינה. ולזה אנחנו זכינו, פלא פלאים, במדבר.

המדבר, מקום שומם. מה יש במדבר? חול ושמים וארץ, מה יש שמה? אין שמה כלום, פה איזה עשב, שמה משהו. עם ישראל – יש לו משכן, עם פְּלִי זהב, ויש להם מחנות־מחנות, עם דגלים ואנחנו מתקדמים. "מי זאת עולה מן המדבר". פלא פלאים המחזה הזה של כל עם ישראל מסודר כמו צבא ה', עם המשכן.

"במקום שאתה מוצא גדלותו, שם אתה מוצא ענוותנותו". אז גם המשכן, למרות שבאמת מי שקצת יש לו חוש אסתטי, רואה שזה היה מאוד יפה המשכן הזה, מאוד יפה! גם המשכן עצמו, והכלים, והחצר, והקודש, וקודש הקודשים, וכל מה שיש שמה ועבודת הכהנים והלוויים.

אבא שבשמים יכול היה לצוות דברים הרבה יותר גדולים לעשות, גם הר הבית – זה לא המקום הכי מפואר והכי גדול בעולם. נכון שהבנין היה בנין יפה מאוד שבנה הורדוס, וגם של שלמה. ומי שלא ראה את הבנין הזה, לא ראה בנין יפה מעולם, נכון? אבל אם ה' רוצה, הוא גם יכול לעשות בית מקדש שיתפוס את כל המדינה, מה שהוא רוצה, הוא בעל הבית, הוא הכל יכול.

אבל מעם ישראל תמיד הוא מצווה – "חס על ממונם של ישראל" – הוא מצווה דברים במידה שבני אדם יכולים לעמוד בה, שעם ישראל יכולים לעמוד במידה, בהוצאות, בטרחה. צריך לעשות טרחה

מעשית אבל לא לפי כל הכבוד המגיע לו יתברך, ולא לפי כל יכולתו, אלא לפי בני האדם, מה שאנחנו – בני האדם ה'לא שלמים' יכולים לעשות.

ואחרי שעושים את המשכן, שמשה מקים את המשכן, השאלה היא אם תשרה השכינה או לא. אותו דבר היה בבית המקדש – כששלמה בנה את הבית הראשון, לא ידעו אם תשרה השכינה או לא. ובהתחלה היא לא שרתה, עד שהזכיר את דוד אביו. וכל זה היה כדי ששונאי דוד המלך ידעו שה' מחל לו על העוון שלו. "שאו שערים ראשיכם, והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד".

אז אפשר לעשות הכל ולא תשרה השכינה, רחמנא לצלן. אפשר לעשות הכל והיא תשרה ועוד אידך! אפשר לעשות הכל כמו שצריך והיא תשרה, ואחר כך אם עושים שטויות, חלילה, היא מסתלקת, עד למצב שגם היה חורבן של בית ראשון ובית שני והגלות שלנו עד היום, עם ישראל עוד לא שב כולו לארצו, הוא עוד לא שב כולו בתשובה.

צריך לחזור בתשובה: תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשוב ה"א. 'תשובת כל העולמות כולם' – זו הכנה ל'תשוב ה"א'. 'תשוב ה"א', זה השראת השכינה, שהיא באה בצורה מאורגנת בפעם הראשונה במשכן.

המשכן במדבר היה בדרגה מסוימת, המשכן בשילה היה בדרגה אחרת, ובית המקדש הראשון היה בדרגה הכי גבוהה. ככה אומר רבנו האר"י, ששם היה פנים אל פנים, מלוא קומתם של ז"א ונוק'. המשמעות של זה – "ותשקט הארץ ארבעים שנה".

כל הגדלות שהיה בזמן של שלמה המלך, כל הגילוי, כל העושר, כל השליטה של שלמה, שלמה המלך – שלט בעליונים ובתחתונים, "וישב על כסא ה"י! ככה כתוב, "החכם מכל אדם", פלא פלאים! מכל העולם היו באים לראות את שלמה המלך ואת בית המקדש וכן הלאה. אז היה שלום, והכל היה בסדר.

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" – בזה אנחנו עכשיו מתעמקים עוד קצת. יש כוונות וייחודים על פי הקבלה, על פי רבנו האר"י ועל פי הרש"ש הקדוש ועל פי רבנו הבעש"ט הקדוש וכל ממשיכי דרכו והרבי מקאמרנא הקדוש. שעושים ייחודים, הצדיק מתבודד, עושה ייחודים, ואם הוא זוכה – אז יש לו גילוי מהשמים. כל מיני גילויים: גילוי אליהו, גילוי של מלאכים, גילוי של נשמות צדיקים, רוח הקודש, נבואה.

אז למה אני מדבר על זה? זה דומה להשתדלות של לעשות את המשכן, שעושים משכן כדי שהשכינה תשרה. אותו דבר הצדיקים האלה הם בחינת 'משכן', או 'מזבח', או איך שתקראו להם, כל אחד לפי עניינו, וכשהם עושים את הכוונות הנכונות – אמורים לקבל את ההשראה הזו מלמעלה. אבל אם המעשים שלהם, במחשבה, דיבור ומעשה, אם הלב שלהם לא נקי, אם פגמו במשהו – אז זה לא עוזר כלום, עד שהם לא עושים תשובה שלמה ומפייסים את אבא שבשמים – לא יעזור כלום, לא ישרה עליהם כלום.

כמו לדוגמא יעקב אבינו, שהיה מצטער שנעלם לו יוסף הצדיק, ועשרים ושתיים שנה שכינה פרשה ממנו! והוא הקו האמצעי, והוא מידת ה'תפארת', הוא בחיר האבות, ואין כמו יעקב אבינו! זכותם תגן עלינו, כי היה עצוב, היה בצער. "עוז וחדוה במקומו" – אם אין עוז וחדוה – השכינה לא שורה. אז אפילו צדיק יסוד עולם כמו יעקב אבינו הצטער, ובצדק הצטער שגנבו לו את יוסף, הוא חשב שאולי יוסף מת, "טָרַף טָרַף יוֹסֵף". היה מתאבל עליו ולא קיבל עליו תנחומים. והשכינה לא שרתה עליו. כשבאה סרח בת אשר ושרה לו "עוד יוסף חי" – הוא הבין את זה – "וַתַּחֲי רוח יעקב"! שרתה עליו שכינה.

מה זה בא ללמדנו? אמר רבנו הקדוש רבי פנחס מקוריץ: שכל המדרגות שהוא זכה בקדושה, והיו לו הרבה מדרגות של קדושה, רוח הקודש, והרבה מאוד מדרגות – הוא זכה כי הוא תיקן את המידות

שלו. הוא עבד מאוד קשה, שנים – לסלק את השקר מעצמו, ושָׁנִים – להשכיך את האמת בתוכו. אין כמוהו בעבודה הזו של לסלק את השקר ולהשכיך את האמת. וזה מה שהוא אמר: שרק על ידי התיקון של המידות שלו, הוא אמר, לא על ידי שלמד – הוא למד, הוא היה תלמיד חכם עצום, למד ש"ס, פוסקים, קבלה, הכל, אבל זה לא מה שגרם לזה. מה שגרם לזה – תיקון המידות. ומה יש לנו במשכן? המידות של המשכן, כל הציוויים של המשכן. זה הכל במידה. הכל מדויק.

לכן הכי חשוב זה התיקון של הלב. ה' רוצה את הלב. צריך לעשות את כל המצוות והמעשים כפי שה' מצווה, ואת כל התורה, אבל מה יש בלב? הלב זה מקום השראת השכינה בתוך האדם. מה יש בלב? יש לו לב נקי? – מאה אחוז? שמונים אחוז? עשרה אחוזים? מה יש בתוך הלב? מה שהוא עושה זה לשם שמים? כמה לשם שמים? – מאה אחוז? שמונים אחוז? עשרה אחוזים? שום דבר? הכל נגוע? זה קובע הכל.

גם כשעושים כוונות, כוונות הרש"ש, ורוצים להוריד שפע ולעשות ייחודים למעלה, אם המכוון הוא לא מתוקן כראוי – זה לא עושה שום דבר למעלה, זה לא משפיע שום דבר. אולי זה עושה הפוך רחמנא לצלן. כמו שאמר רבנו מברסלב, שאמר שזה נהיה כמו כישוף – מי שעושה כוונות והוא לא ראוי.

אז זה הענין, שבכל רגע, אומרים חכמינו חכמי האמת, בכל רגע צריך להקים את המשכן. גם עכשיו, גם עכשיו, בכל דור ודור בונים את המשכן, בונים את בית המקדש.

איך בונים? הרי אנחנו לא בונים. על ידי העבודה הפנימית, על ידי הדבקות, על ידי המלחמה, על ידי הבירור, על ידי קיום ההלכה, על ידי הדברים האלה – אנחנו מקרבים את הרגע בעזרת ה' שירד בית המקדש מוכן מן השמים, ותהיה הגאולה השלמה וה' יתגלה, לא יהיה יותר 'הסתר פנים' וכולנו נהיה נביאים בעזרת ה'.

"אז ימלא שחוק פינו ולשונו רינה, אז יאמרו בגויים הגדיל ה' לעשות עם אלה, הגדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים" – צריך שמחה. לכן רבנו הבעש"ט הקדוש חידש את העבודה בשמחה, הוא חידש את זה, בשמחה. הוא ביטל את הסיגופים שהיו נהוגים.

שמחה ודבקות, שירה, חסד, אהבת ישראל, אהבת הבריות, אהבת התורה, אהבת הבורא יתברך – קודם כל אהבת הבורא יתברך.

לכן כשהיה שומע שמדברים נגד עם ישראל – לא היה יכול לסבול את זה. היה בוכה מרוב אהבת ישראל שהיתה לו. כי עם ישראל, נשמות ישראל, כנסת ישראל – אנחנו האיברים של השכינה הקדושה. כל אחד יש לו נקודה מזה, בחינת "חלק אלרֶקֶ ממעלי".

ולכן כמה קשה וחמור לדבר נגד יהודים או יהודיות, זה מצער את השכינה הקדושה. זה כמו לבוא לאיזה אמא, להבדיל, ולהגיד לה: "תראי הבן שלך, תראי מה הוא עושה". איזה אמא אוהבת לשמוע דברים כאלה? אף אחת. מה אמהות אוהבות לשמוע? "הבן שלך, אין עליו, איזה צדיק! איזה ילד! איך הוא מתנהג! פסס...". נכון? ברור. ילדים, אתם תהיו הורים, גם אתם תרצו רק לשמוע דברים טובים. זה טבעי.

אדם צריך לשמוע את הציווי הזה בכל רגע, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" – בתוך בני ישראל. בכל רגע ורגע הוא צריך לחשוב האם הוא בונה את המקדש או שהוא הורס אותו. המקדש האישי שלו, זה הנרנח"י שלו – הגוף שלו צריך להיות קדוש, והנפשירוחנשמהיחידה שלו צריכים להיות נקיים וקדושים, אז הוא בונה את בית המקדש שלו, ואת בית המקדש הכללי, שעל ידי מעשינו הוא נבנה למעלה. וכשתהיה מספיק זכות הוא ירד מוכן מן השמים, "ונסו יגון ואנחה" ונגמר הסיפור.

"משנכנס אדר מרבין בשמחה". זה זמן חשוב מאוד עכשיו, חודש אדר, צריך להרבות בשמחה למרות שיש מגיפה ויש נפטרים ויש צרות צרורות. אז צריך למהול את השמחה בעצב, והעצב בשמחה! צריך להיות שמח, להשתדל להיות שמח, כי השמחה זו האמונה. זה שבן אדם שמח "בחלקו" – חלקו של ה' יתברך, במה שחילק לו ה' יתברך – אז הוא מראה שהוא שמח, אוהב את אבא שבשמים, גם אם טוב לו, גם אם פחות טוב לו, מבין שהכל לטובה, ומצדיק על עצמו את הדין אם יש לו איזה צער.

כמו שפעם אמרנו: "מגיע ליי", "לא מגיע ליי", זוכרים? אם נותנים לבן אדם משהו טוב – "לא מגיע ליי", אם הוא מקבל 'פאץ' – "מגיע ליי". ככה הוא תמיד יהיה דבוק באבא שבשמים ולא יתרעם, מבינים?

אז זה חודש אדר, צריך להתחיל להרבות בשמחה, שיהיה בעזרת ה' "ונהפוך הוא!" – במקום יגון ואנחה וצרות ומגיפה, יהיו בריאות ושמחה ותשובה בעזרת ה'! שתתקרב הגאולה השלמה!

לחיים, לחיים, לחיים!

"עבדו את ה' בשמחה!"

להתחזק בעבודתו יתברך!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

"כל הענין של המגילה
זה ללמוד כיצד ה' יתברך
פועל בתוך הטבע, בתוך
ההסתר. איך כל מה שהוא
עושה, עושה לטובה, ואיך
הוא מגלגל את העניינים."
מתוך 'וצדיק ילבש'
מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין
שליט"א
www.rachlin.org.il
להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.

וצדיק ילבש

פירוש על מגילת אסתר ובו באורים מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א על סוד הגילגול, תיקון שאול המלך ע"ה, חטא עץ הדעת ומלחמת הקדושה ביצר הרע הפרטי וביצר הרע הכללי.

להורדת הספר חינם כנסו לאתר או סרקו את הקוד

